

תגבור בחומרי צמיחה בעגבניות לשיפור החנטה

שלי גנץ, ממ"ר עגבניות מאכל, שה"מ

נראה שגל הקור, שפקד אותנו לאחרונה, נמצא מאחורינו, אך אנו עדיין בתקופת החורף, בה הטמפרטורות נמוכות.

לטמפרטורה יש השפעה ניכרת על הפוריות של צמחי העגבנייה. הטמפרטורה משפיעה באופן ישיר הן על היבול והן על איכות התוצרת. הפרעות קיצוניות בפוריות צמחי העגבניות נגרמות בחורף, כאשר הטמפרטורה נמוכה ביום ובלילה - מתחת ל-18 ול-10 מ"צ בהתאמה. בטמפרטורות נמוכות נפגע ייצור האבקה בפרח העגבנייה. טמפרטורות לילה נמוכות, במשך כמה לילות רצופים, פוגעת קשות בייצור האבקה ובחיוניותה, אלא אם כן בין הלילות יש ימים חמים, שמפחיתים מחומרת התופעה.

שלב יצירת האבקה בפרח מתרחש בתנאי החורף כ-10 ימים לפני פתיחת הפרחים. זו הסיבה שבעיית המחסור באבקה מופיעה רק לאחר שגל הקור התחיל ואולי אף כבר הסתיים. הפרש הזמנים בין הקור ובין התגובה המתבטאת בפרחים מאפשר לקבל החלטה נכונה לגבי שימוש במוסטי צמיחה.

במידה שבמהלך בדיקה של החקלאי לא נמצאה אבקה בפרחים במשך שלושה ימים רצופים, מומלץ להשתמש בחומרי צמיחה לשיפור החנטה. הריסוס בחומרי הצמיחה יינתן על התפרחות בלבד ולא יכוון לאמירי הצמחים.

החומרים המומלצים הם "אלזרע" או "חנטון" (NAA), המיועדים לאפשר חלוקה וגדילת תאים בפרחי העגבניות ללא צורך בתהליך ההפריה. פירות הנוצרים בעקבות ריסוס בחומרי צמיחה הם לרוב ללא זרעים. יש לרסס בריכוז המומלץ, המופיע בתווית החומר, ובנפח של 7-10 ליטרים לדונם בכל ריסוס. יש להיזהר משימוש מופרז בחומרים אלה, מחשש להגברת התופעה של חלילות הפרי. מרססים כל תפרחת פעמיים: ריסוס ראשון ייעשה כאשר בתפרחת 2-3 פרחים, והריסוס החוזר (שני) ייעשה כאשר התפתחה תפרחת חדשה ונפתחו בה 2-3 פרחים. מכאן, שהריסוס הראשון נעשה בתפרחת החדשה והריסוס השני בתפרחת הקודמת, וכך הלאה. כך תישמר השיטה שתמיד יבוצעו שני ריסוסים בלבד בכל תפרחת, מפני שלא כל הפרחים שבתפרחת נפתחים יחדיו. הריסוס החוזר (השני) נחוץ, משום שהוא מבטיח חנטה מלאה של כל הפרחים שבתפרחת.